

ČESKOVESKÝ zpravodaj

29. ročník / č. 5
květen 2023

www.cves.cz

Slovo občanům

Vážení spoluobčané, svět se mění před očima, vše se zrychluje, automatizuje a stává se „lepší“. Je tomu opravdu tak? Někdy mi připadá, že čím lépe se jako generace máme, tím méně jsme spokojeni a více kritičtí.

I na obci plno věcí děláme lépe, rychleji, ale nestačí to. Kritika často zaznívá někde v ústraní, a ne na rovinu. Od toho jsou veřejná zasedání Zastupitelstva obce, setkávání s občany, otevírací doba úřadu.

V květnu se naplno rozběhla údržba obce, sekání trávy, oprava komunikací. Tyto práce dost zdrželo počasí. Toto platí i u revitalizace zeleně na hřbitově a mezi pavilony naší školy. Obě akce

byly projednávány na veřejném setkání s občany a konečně nastala realizace. Připravovaných investičních akcí na tento rok je plno (rekonstrukce pavilonu školy, fotovoltaika, opravy). Podrobněji si je můžete prostudovat na [www](http://www.cves.cz) stránkách obce.

V červnu se můžeme již tradičně setkat na Dni obce. Program sice není tak velkolepý jako loni (NoName), ale rozhodně nebude méně kvalitní. Letos jsme vybírali méně známé interprety podle jména, ale rozhodně ne podle kvality. S medailonky se můžete seznamovat ve zpravodaji. A potom Zahradní slavnost ve škole... a prázdniny. Mimo jiné nás čeká opět letní kino – o filmu budete moct rozhodnout na Facebooku.

Krásný červen vám přeje

PETR Mudra

Informace z úřadu

→ **V pátek 30.06.2023** proběhne svoz plastového odpadu v pytlích. Pytle nachystejte ke svozu den předem. Plastový odpad můžete dávat do jakýchkoliv plastových pytlů – nemusí být „obecní“.

→ Svoz nádob na bioodpad

probíhá každý sudý týden v úterý. Všechny bionádoby přistavené ke svozu musí být označeny QR kódem.

→ **Upozorňujeme, že splatnost poplatku ze psů a poplatku za pronájem pozemků byla do 31.03.2023! Proto**

žádáme občany, kteří ještě nemají zaplacený tyto poplatky, aby tak co nejdříve učinili.

→ V letošním roce opět probíhá výdej kompostérů. Zájemci z řad občanů obce Česká Ves si jej mohou bez-

platně pronajmout od obce, pokud ještě nemají.

→ Sběrný dvůr pro občany obce Česká Ves v areálu TS Jeseník je otevřen každý čtvrtek od 9.00 do 17.00 hod. a sobotu od 8.00 do 12.00 hod.

Z deníku starosty

19. dubna – v Jeseníku se konalo zasedání Představenstva společnosti Vak Jesenicka.

Následoval přejezd na Skřítek, kde proběhla pracovní skupina údržby běžeckých tras.

Odpoledne kontrolní výbor kontroloval čerpání Fondu rozvoje bydlení.

Odpoledne jsme se sešli k projednání organizace akce Slet českoveských čarodějnic a stavění májky.

20.-21. dubna – proběhlo školení zaměstnanců úřadu.

24. dubna – na úřadě proběhlo otevírání obálek k vyhlášenému konkursnímu řízení na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele mateřské školy – Mateřská škola Česká Ves, Holanova 53 – příspěvková organizace.

Měli jsme také online konzultaci projektových záměrů projektů pro česko-polskou spolupráci Interreg. Konkrétně se jednalo o projekt pro hasiče.

Odpoledne na úřadě také proběhlo zasedání Rady obce.

25. dubna – v Lipové-lázních se konalo zasedání Mikroregionu Jesenicko.

V Jeseníku jsem se zúčastnil jednání Správní rady Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu.

26. dubna – pracovníci Krajského úřadu Olomouckého kraje provedli audit – přezkoumání hospodaření obce za 2. pol. roku 2022. V naší základní škole se konalo jednání na pilotní energetický projekt Life. Partnery by měla být města Opole, Walce, Gogolin, Krapkowice (všichni PL) a město Šumperk.

27. dubna – proběhl druhý den auditu – přezkoumání hospodaření obce za 2. pol. roku 2022.

Měli jsme další online konzultaci k česko-polské spolupráci Interreg. Tentokrát šlo o spolupráci z oblasti kulturních akcí.

V Lipové-lázních proběhlo přezkoumání hospodaření Mikroregionu Jesenicko za 2. pol. roku 2022.

28. dubna – do prostor Veterán muzea opět doletěly českoveské čarodějnice a navečer zde byla postavena májka.

2. května – v Lipové-lázních jsem jednal se starostou obce.

4. května – na Městském úřadě v Jeseníku se sešli starostové obcí k odborné přípravě na krizové situace.

9. května – odpoledne jsme gratulovali našim jubilantům.

10. května – společně s předsedkyní kulturní komise jsme byli blahopřát ke 100. narozeninám paní Juřicové.

11.-12. května – spolu se zástupci naší školy jsme navštívili partnerské město Stod.

15. května – na úřadě proběhlo konkursní řízení na vedoucí pracovní místo ředitelky/ředitele mateřské školy – Mateřská škola Česká Ves, Holanova 53 – příspěvková organizace. V komisi zasedl také zástupce Odboru školství a mládeže Krajského úřadu Olomouckého kraje a České státní inspekce.

Na úřadě jsme projednávali akci Den obce 2023.

16. května – podnikl jsem pracovní cestu na Liberecko. Účelem návštěvy byla varianta vytápění krytého bazénu po rekonstrukci.

18. května – proběhl II. ročník koloběžkového závodu škol z celé ČR a polské obce Walce – Českoveská koloběžka.

PETR Mudra

Koncert pro maminky

Ve středu 10. května proběhl v Domě s pečovatelskou službou koncert pro maminky, babičky a prababičky uspořádaný ke Dni matek.

Přijela k nám děvčata pod vedením paní Hany Zápečové z Bělé pod Pradědem ve svých svátečních krojích. V zaplněném sálku zněly jejich

písně do srdcí všech přítomných a možná i daleko do vsí přes otevřená okna. Zpívaly písně známé a zpíval celý sálek. V očích našich babiček byly vidět i slzy štěstí. Byla to velice krásná hodina strávená společně s maminkami i babičkami ze vsí.

Po velkém potlesku na závěr byly i dva přidavky a všichni se rozcházeli do svých domovů s písničkou na rtech a dobrou náladou.

DANA Vaiglová

Pečovatelská služba je tu pro vás

Naším úkolem je vaše spokojenost a služba podle vašich přání a potřeb.

O jejím poslání a rozsahu poskytovaných služeb vás budeme podrobněji informovat 3x ročně. Jinak nás najdete na webových stránkách obce a ve vitríně u Obecního úřadu Česká Ves.

Adresa: Dana Vaiglová, vedoucí DPS Česká Ves, Jánského 76, 790 81 Česká Ves,
tel.: 584 428 403 – kl. 20,
mobil: 605 920 180

Na slovíčko s předsedkyní sociální a bytové komise Mgr. Monikou Novotnou

Sérii našich rozhovorů týkající se zřízených výborů a komisí v naší obci uzavřeme tím dnešním, představujícím druhou a poslední komisi, která nese název sociální a bytová. Její předsedkyní se nově od konce měsíce ledna tohoto roku stala Mgr. Monika Novotná.

I když se předsedkyní stala teprve nedávno, tato komise jí není cizí. V minulém čtyřletém volebním období byla její členkou. Zároveň také již druhé období doplňuje řady obecního zastupitelstva. Mgr. Novotná pracuje jako klinický psycholog a psychoterapeut s dětmi, dospívajícími i dospělými v rámci soukromé psychologické ambulace v Jeseníku a ve Zlatých Horách. Myslí si, že právě tato profese jí umožňuje poměrně dobrý vhled do sociální problematiky občanů našeho kraje. Ve volném čase se věnuje zastupitelstvu a komisi (to zmínila samozřejmě se smíchem) a dodělává resty z ordinace, protože jak sama říká, pacientů s psychickými obtížemi skokově přibývá. Když však přece jen něco zbude, prozradila mi, že v zimě ráda lyžuje a v létě zase jezdí na kole. Celoročně pak chodí s rodinou do přírody. Ráda poznává i nová místa, což využije při cestování s rodinou, kde si pozorně všímá, jak si lidé žijí v jiných zemích, jaké mají rozdílné podmínky pro život a jak se to odráží na jejich životní spokojenosti. A jak je to s problematikou, již se zabývá s ostatními členy v komisi tady u nás, už nám prozradí v následujících řádcích.

Paní Novotná, mohla byste na začátek osvětlit našim čtenářům, čím se zabývá sociální a bytová komise a co je jejím hlavním úkolem?

Komise je poradním orgánem Rady obce, členové komise jsou jmenováni radou. Pokud se v obci uvolní byt (např. stěhování, není prodloužena nájemní smlouva), osloví rada naši komisi, aby na základě platných pravidel pro přidělování obecních bytů navrhla podle evidence žadatelů a jejich sociální potřebnosti nového nájemce. O přidělení bytu pak rozhoduje Rada obce. Hlavním úkolem je tedy posoudit sociální potřebnost žadatelů, jejich aktuální situaci, případně rizikové faktory, oslovit žadatele, zjistit jejich aktuální zájem, a to všechno v řádu několika málo dnů a vhodně žadatele pak navrhnout Radě obce.

V této komisi jste předsedkyní krátce, jak se s novou rolí sžíváte a co je pro vás osobně zatím nejtěžší?

Ano, předsedkyní komise jsem teprve od února 2023, nicméně v minulém volebním období jsem již byla řadovou členkou komise. Bez této zkušenosti a bez výborné spolupráce s předchozí předsedkyní paní Vajglovou bych se s novou rolí sžívala určitě obtížněji. Teď už velmi dobře chápu nutnost rychle se sejit a jednat. Náš návrh rada očekává např. do týdne a do té doby je nutné domluvit společnou schůzku všech členů, prostudovat materiály z Rady obce, ověřit stav bytu, případně další podrobnosti. Skloubit časové možnosti všech členů je někdy oříšek (smích), proto využíváme i moderní technologie.

Kromě vás a paní Vaiglové jsou ostatní členové úplní nováčci, kteří prozatím v žádné komisi nevystupovali. Jak se jednotlivci zaběhli?

Velmi dobře a moc za to děkuji. Jsem ráda, že mají zájem o bytovou a sociální problematiku, mají prostudovaná pravidla pro přidělování bytů, jsou zvědaví, přicházejí s novými podněty, mají zkušenosti ze svých primárních profesí např. učitele, sociálního pracovníka atp. Tím je naše komise velmi pestrá a umožňuje více úhlů pohledu při rozhodování.

Jako komise spadáte pod Radu obce, jak hodnotíte vzájemnou spolupráci? Řídí se vždy vaším doporučením např. ohledně nevhodnějšího žadatele na obsazení volného bytu nebo se již stalo, že rozhodla jinak?

Spolupráci hodnotím velmi dobře, jsme schopni se domluvat osobně i telefonicky. Starosta i místostarosta vždy ochotně zodpoví naše případné otázky např. ohledně plánované rekonstrukce bytu, tak abychom je mohli zohlednit při návrhu na přidělení. Co se týká druhé části dotazu, prozatím jsme podávali návrhy na obsazení tří bytových jednotek a všechny návrhy byly přijaty.

Jak dlouho trvá řádově celý proces posuzování žádostí o byt a jaká nejčastější kritéria v něm zohledňujete? Řídíte se pořádkem či existuje jiný systém, který využíváte?

V obci máme systém evidence žadatelů, a to jak v tzv. papírové podobě, tak zjednodušený v elektronické podobě. Tento systém spravují pracovníci obecního úřadu a pro jednání komise ho máme k dispozici. Hodnotíme potřebnost žadatele podle několika kritérií, např. zda je aktuálně v tísni, má nevyhovující bydlení, jedná se o osamělého rodiče s dětmi, případně se jedná o mladé manželské páry, které chtějí v obci založit rodinu a vychovávat děti. Preferujeme občany naší obce, nicméně mezi další kritéria patří i zaměstnání žadatele v profesi, která je pro obec důležitá a významná (např. nový učitel v místní škole, dlouholetý hasič obce). Celý proces pak ze strany komise musí proběhnout rychle a pružně, aby mohla být nová nájemní smlouva uzavřena co nejdříve. Členové komise o jednotlivých návrzích diskutují a poté telefonicky kontaktujeme vybrané žadatele. Mnohdy však musíme obtelefonovat více žadatelů, protože např. neuvědomují funkční telefonické spojení, případně sdělí, že jejich bytová situace se vyřešila jinak a o byt v obci nyní nemají zájem.

Co je naopak nejčastější důvod pro odmítnutí žádosti?

Žádnou žádost neodmítáme. Pokud v žádosti chybí důležité informace, pracovníci obce zájemce vyzvou k doplnění. Zájemce má povinnost jednou za dva roky svou žádost aktualizovat, jinak tzv. propadne. Je proto v zájmu všech žadatelů, aby si hlídali aktualizaci své žádosti a aby také uváděli vždy platná telefonní čísla či e-mailový kontakt pro komunikaci s námi či pracovníky obce. Někdy se stává, že zájemce nabitý byt nevyhovuje – je příliš malý, velký nebo zájemce preferuje určitou adresu či stěhování v jiný termín. V takovém případě pak musí zájemce počítat s tím, že s odmítnutím se jeho šance na přidělení dalšího bytu snižuje. Také žadatel, který v minulém období opakovaně neplatí nájem nebo obecní byt záměrně poškodil, nemůže s přidělením bytu počítat. Zájemce o obecní byt také nesmí být vlastníkem žádné jiné nemovitosti.

Jak vy sama v naší obci hodnotíte bytovou situaci?

Česká Ves má v porovnání s podobně velkými obcemi v republice nadprůměrný počet obecních nájemních bytů. Za to patří díky předchozím představitelům vedení obce, kteří se rozhodli nerozprodat obecní majetek a vzít na sebe břímě starostí týkající se rekonstrukcí domů a bytů a tím dlouhodobě umožnit důstojné a dostupné bydlení svým občanům. Obec využívá dotačních titulů k opravě jednotlivých domů, hledají se nová řešení pro parkovací plochy, údržbu zeleně, dětská hřiště atp., a to vše má pozitivní dopad na zlepšení podmínek pro bydlení v obci. Jistě je možné situaci dále zlepšovat, v bytovém fondu jsou především menší byty, pro větší či vícegenerační rodiny tak nejsou vhodné podmínky, a právě tyto rodiny mohou být více ohroženy sociálním vyloučením.

Jak je psáno v úvodu, komise není jen bytová, ale také sociální. Můžete na závěr říci, co nejdůležitějšího řešíte v této oblasti a jakou problematikou se nejčastěji zabýváte?

Bytová a sociální problematika spolu úzce souvisí, člověk potřebuje mít k uspokojení základních potřeb i důstojné bydlení. Potřebuje jistotu, bezpečí, zázemí. Lidé bez domova bývají ohroženi sociálním vyloučením, děti v těchto rodinách mívají obtíže v zařazení se mezi vrstevníky, mohou trpět psychickými i zdravotními obtížemi. Je proto v zájmu společnosti, aby nabídla pomocnou ruku právě sociálně potřebným, lidem v nouzi, v životní krizi. V rámci komise pak posuzujeme jednotlivé

žádosti právě s ohledem na tato kritéria, zda má rodina jiné možnosti získat bydlení, zda a jakým způsobem využívá dávky na bydlení, zda pracují, případně zda potřebují pomoc v oblasti zdravotní a sociální atp. Nejedná se ale jen o rodiče s dětmi, ale i o např. seniory, kteří zůstali po úmrtí partnera sami, případně se zhoršil jejich zdravotní stav nebo potřebují bezbariérové prostředí atp.

Děkuji za rozhovor a přeji, ať se vám v komisi daří.

ALICE Žáková

Foto: archiv ZŠ Česká Ves

Semináře pro naše seniory se opět povedly

Poslední dubnovou středu, a to přesně dne 26. 4., se v prostorách nové budovy naší základní školy opět uskutečnil seminář na chytré telefony pro naše seniory, který byl tentokrát rozdělen do dvou částí.

Dopoledne patřilo seniorům, kteří s námi již loni na podzim absolvovali první seminář pro začátečníky a odpoledne jsme se přivítali s úplnými nováčky. Myslím si, že seminář našim seniorům pomohl k trochu lepší orientaci ve světě chytrých telefonů a tabletů. Doufám, že splnil i u nich všechna očekávání. Nechybělo opět i malé občerstvení.

Na závěr děkuji panu řediteli Filipu Wormovi za poskytnutí učebny s dataprojektorem a skvělou spoluprací.

ELVIE Králová

Knihovnické okénko

Knihy pro dospělé:

ESTERČINI OTCOVÉ

Autorka: Hana Radulič

Další z historických „válečných“ knih, která vás vezme za srdce, možná o to víc, že se velká část děje odehrává v Praze, v Lidicích, v Terezíně – překvapivě, protože autorka je chorvatského původu. Příběh je rozdělen na dvě části, válečnou a poválečnou. Příběh malé Ester, kterou se rodiče snaží zachránit před deportací do koncentračního tábora tím, že ji ukryjí v Lidicích, pod cizím jménem, dostane absurdní pointu, vzhledem k historickým faktům. Ale náhoda hraje v životě Ester významnou roli, a tak se ocitá v rodině vysoce postaveného německého soudce, který beze zbytku ctí nacistickou ideologii. Nádherná kniha o kruté době, otcovské lásce, víře a naději. Kniha, která je navzdory své historické lince velmi aktuální.

Knihy pro děti:

FAKTA A VÝMYSLY O DRACÍCH

Autorka: Nikola Kucharska

Většina rodičů při vrácení této knihy hlásí, že si ji jejich dítě opakovaně prohlíželo úplně samo, a hlavně ji potom vůbec nechtělo vrátit! Knižka má totiž nejen krásné ilustrace, ale také skvělé nápady a spoustu vtipných momentů, takže je evidentně přitažlivá i pro děti – nečtenáře.

Poznejte svět draků, včetně jejich historie, druhů, dračí anatomie (obzvláště pozoruhodná!), zálib, neduhů, školních předmětů atd. Autorka popustila uzdu své fantazii a do detailu vytvořila kouzelný svět draků, který můžeme díky této knize navštívit znovu a znovu; jeden by věřil, že draci opravdu žili. Chcete-li, vstupte i vy do dračího světa se svými dětmi!

Vaše knihovnice

SDH Česká Ves pro občany – sběr starého elektrozařízení

Sběrné místo: u **hasičské zbrojnice, U Zahradnictví 137, Česká Ves.**

Kdy: **v sobotu 24. června 2023 od 9.00 do 10.00 hod**

Kdo z občanů nemá možnost tento elektroodpad dopravit

ke zbrojnici, může si domluvit odvoz před daným termínem u pana **LIBORA PASEKY** na telefonním čísle **773 504 712.**

Při objednání nahláste jméno, adresu a telefonní číslo. Tento elektroodpad vám bude poté odvezen.

Co podléhá sběru: ledničky, mrazničky, pračky, myčky, sporáky, žehličky, vysavače, vrtačky, brusky, televize, počítače, monitory, DVD přehrávače, video-rekordéry, rádia, mobily, apod. **Do elektroodpadu nepatří:** žárovky, zářivky, bojler, hrací

automaty, cartridge (barvy do tiskárny), pouliční osvětlení.

Všechno elektrozařízení ke zpětnému odběru musí být kompletní, tzn. v nedemontovaném stavu!

Mladí hasiči

Pár tréninků, pár schůzek a další jarní měsíc je za námi a my se opět opravdu nenudili.

Celý kolektiv se připravoval na další soutěž v disciplíně běh 60 m s překážkami, a to v jednotlivých kategoriích: mladší

dívky a chlapci a starší dívky a chlapci. Za náš kolektiv se této soutěže zúčastnili v sobotu 22. dubna 2023 za mladší: Štěpán Straškrába, Vítek Straškrába, Viktor Skypala, Petr Kubánek, Ondřej Březina, Patrik Polák, Antonín Hinšt. Za starší: Adéla Bocková, Iveta Manglová, Iveta Hinštová, Matyáš Paseka, Lukáš Bundil, Dominik Dlabaja. Erik Skypala a Petr Bocek pomáhali jako rozhodčí a Josef Třaskalík vedoucímu a závodníkům při přípravě rozdělovače na trať. Vedoucí Renata a Iveta všem moc gratulují a děkují řidičům za odvoz hasičskými dodávkami, rodičům a prarodičům za pomoc, která je vždy vítaná.

V měsíci dubnu jsme také byli na exkurzi v jesenické nemocnici u záchranné služby, kterou nám domluvil velitel JSDH Petr Došek a bylo se na co dívat a čemu se i přiučit. Byli jsme všele přivítání a exkurzi si určitě zopakujeme.

Touto cestou moc děkujeme obci Česká Ves za dotaci 70.000 Kč na celoroční činnost mladých hasičů a SDH Česká Ves.

RENATA Baďurová
vedoucí MH

Květen plný zážitků a soutěží

Komu se nelení tomu se zelení!

Ve fotbalové soutěži McDonald's Cup se žáci probojovali až do krajského kola, které proběhlo na zeleném trávníku v Šumperku - vykopali si krásné 4. místo v kategorii B (4. a 5. třída). Úspěšní byli i naši štafetáři, získali 1. a 4. místo na domácí půdě a zajistili si tak postup do krajského kola v Olomouci.

Pohádky z batůžku

Čtení u dětí podporujeme od útlého věku, a tak nabídka, zapojit se do projektu „Čtení z batůžku“ pro naše druháky, byla jasnou volbou. Děti si během 4 měsíců půjčovaly šest dětských knih, četly, sdílely své prožitky z četby, a nakonec kreslily obrázky, které poslaly pořadatelům. Žáci se zúčastnili výstavy a vyhlášení výsledků čtenářské

soutěže v kině Pohoda Jeseník. Za skvělé zážitky při čtení děkujeme SVČ DUHA Jeseník a Vzdělávání Jesenícko.

Výchovný koncert ZUŠ

Krev v žilách nám rozproudil energií nabitý koncert žáků ZUŠ, kteří nám představili své dechové, smyčcové i klávesové nástroje v jídelně. Vrcholem byla bubenická show Kristýny Hubové, kterou slyšela celá škola! Famózní výkony všech žáků byly odměněny bouřlivým potleskem.

Pohár vědy - týmová vědecko-badatelská soutěž pro děti a mládež s přesahem do čtenářství, historie i zeměpisu. Rozvíjí nadšení pro experimentování a zkoumání společně s týmovou prací. Že jsou naši žáci i paní učitelka nadšení, dokazuje i postup do finále, které se bude konat v Nymburce v polovině června, držíme palce!

Archimediáda - bronz v okresním kole

Experimentální úlohy okresního kola Archimediády řešilo 36 žáků

ze 4 škol našeho okresu rozdělených do 14 týmů. Účastníci se museli popasovat s teoretickými fyzikálními příklady a praktickými úlohami (měření rychlosti a tepové frekvence). Náš ryze mužský tým získal krásnou třetí příčku.

Mezinárodní Den Země prožili naši žáci jako projektový s tématem „Souznění s přírodou“. Cílem bylo propojení teorie ze školních lavic s praxí. Žáci bádali, uklízeli, seli, měřili tlak a hustotu vzduchu, poznávali faunu, floru, zkoumali nasbírané vzorky vody z nejbližšího okolí. Našli vodní blechu - perloočku, sladkovodní řasu šroubatku anebo larvu pakomára, pod mikroskopem vypadají úchvatně. Všem, kteří se zapojili do projektu, děkujeme.

Znáte příběhy svých sousedů?

Honza, Tomáš, Aneta a Daniela se zúčastnili vzdělávacího projektu „Příběhy našich sousedů“ pod záštitou neziskové organizace Post Bellum pro žáky osmých a devátých tříd, jejichž úkolem bylo najít a vyzpovídat pamětníka, zpracovat jeho vzpomínky. Začalo bádá-

ní, zjišťování informací, hledání a pátrání v archívech, shromažďování fotografií, zpracovávání rešerší, z nichž nakonec vytvořili reportáž, kterou natočili ve studiu Českého rozhlasu Olomouc. Svou práci představí i v Divadle Petra Bezruče v Jeseníku, jistě je na co se těšit.

Partnerská návštěva ZŠ a MŠ Stod v Plzeňském kraji

Vybraná čtyřčítka žáků vyrazila začátkem měsíce na dalekou cestu za partnerskou návštěvou školy ve Stodu u Plzně. Navštívili Science center Techmania Plzeň, čekalo je sportovní klání „Klíče od pevnosti STODYard“. Jak by to dopadlo, kdyby nenašli indicie a hledané slovo, nevíme, vrátili se všichni :). Manželům Szkipalovým děkujeme za profesionální přístup a bezpečnou jízdu.

Aktuální informace najdete na www.zsceskaves.cz, sociálních sítích nebo přímo ve vašich e-mailových schránkách formou Newsletteru.

Kolektiv autorů
ZŠ Česká Ves

Foto: archiv ZŠ Česká Ves

Cestou, necestou...

Dne 17. dubna 2023 jsme my, žáci Základní školy v České Vsi, společně s cestovní kanceláří CK Mondial vyrazili na zájezd do Velké Británie. Autobusem jsme jeli nekonečných 17 hodin. Cesta začala v České Vsi, dále jsme pokračovali přes Polsko, Německo, Nizozemsko, Belgie a Francii.

Ve Francii na nás čekal trajekt, který nás dopravil do Velké Británie. V odpoledních hodinách jsme se dopravili do Londýna. V Londýně jsme na-

vstúpili London Eye a Trafalgar-
ské náměstí. Viděli jsme Big
Ben, Westminsterské opatství
i Buckinghamský palác. K ve-
čeru jsme se všichni ubytovali
u náhradních rodin s rodilými
mluvčími.

Další dny jsme navštívili zábavní
park Legoland, útesy Seven
Sisters i dětské kasino. Posled-
ní den jsme si užili v muzeu vo-
skových figurín. Někteří z nás
viděli na vlastní oči stadion
fotbalového klubu Arsenal.
Rozloučení s Velkou Británií
bylo těžké, ale odvezli jsme
si krásné vzpomínky, které si
velmi dlouho uchováme.

EMA Rupová
žákyně 8. B

Foto: archiv MŠ Holanova Česká Ves

Jaro v barevné školce

Návštěva předškoláků v Domě s pečovatelskou službou (DPS), vyhánění zimy, úklid školní zahrady a mnoho dalších aktivit nás provázelo jarním obdobím.

Po covidovém období jsme v tomto školním roce opět navázali na častější návštěvy v DPS. V dubnu skupinka starších dětí společně s babičkami vyráběly papírová sluníčka k zavěšení v interiéru a květinové zápichy do květináčů. Tato setkání jsou neskutečně obohacující a přirozená pro všechny, kteří se jich účastní.

V průběhu jara se nám podařilo uskutečnit několik společných setkání s rodiči. A to při pexesládě pro starší děti a hračkíádě pro mladší děti, společně jsme vyhnali Paní zimu a uklidili školní zahradu. Velkou radost máme ze spolupráce s panem Janasem (výstava ptáků) a základní školou. Vzdělávání dětí je díky tomu pestřejší

a pro děti zajímavější (robotické dopoledne, společné zpívání na jarmarku, výchovný koncert).

Nabídka, která se neodmítá, jsme dostali z farmy z Dětrichova (Eliščin dvorek). Paní Eliška Semerádová přivezla na naši zahradu živou ovečku a kozu s dvěma kůzlaty. Děti pozorovaly, jak se tato domácí zvířata pasou, mohly je nakrmit a pohladit.

Rádi chodíme do přírody. Děti na těchto vycházkách zdolávají nerovný terén, umožňujeme jim přirozený pohyb. Společně vše objevujeme, zkoumáme, vnímáme. Během jarních měsíců jsme několikrát zašli k tůňkám v zahrádkářské kolonii, kde s dětmi pozorujeme vývoj žáby v jejím přirozeném prostředí.

Konec školního roku je téměř za dveřmi....

Za MŠ Holanova
LENKA Závorová

Den obce 2023 – představení účinkujících

Dnes vám představíme poslední dva účinkující, kteří budou vystupovat na Dni obce 10. června 2023.

Začnu kapelou, která na Jesenicku působí už 34 let, a to dechovou hudbou Brass Band Šohaj. Tato vznikla v roce 1989 z bývalých členů velkého Dechového orchestru mladých v Jeseníku. Kapela má svůj typický, nezaměnitelný zvuk a hraje široký repertoár – moravskou a českou lidovou hudbu, koncertní a taneční skladby. Dechová hudba pravidelně vystupuje na lázeňských koncertech, společenských akcích a plesech, ale má za sebou také úspěšná zahraniční vystoupení v Rakousku, Itálii, Švýcarsku, Německu a Polsku. V roce 1998 se podařilo natočit zatím jediné CD s názvem Dojdi večer. V roce 2010 se účastnila Mistrovství Evropy dechovek v Rakouském Sillianu, kde v prestižní kategorii vybojovala 4. místo.

Tím posledním, kdo se nám na Dni obce představí, je Taneční škola Anety Kratochvílové. Je to rozvíjející se taneční škola, která disponuje 150 žáky. Nabízí taneční výuku pro soutěžní

i nesoutěžní děti, také animační programy, pořádá dětské akce, lekce pro dospělé, reprezentační plesy, animační příměstské i pobytové tábory, školení a semináře po celé ČR. Mezi nabízené taneční výuky patří Babyškolička pro dvouleté děti, Taneční miniškolička od 3 let, Baletní průprava, Zážitková gymnastika, Pohybové a taneční radovánky a v neposlední řadě Soutěžní skupina mažoretek a roztleskávaček. Svě zázemí mají přímo v obci Česká Ves, kde pravidelně probíhá výuka dětí i lekcí pro dospělé a také některé z animačních akcí. Pro děti je na léto připravený bohatý animační program, kdy se taneční škola zaplní dětmi díky příměstským táborům, které jsou určeny pro děti různých věkových kategorií. Letos je čeká několik animačních táborů: Taneční camp pro všechny tanečnice a tanečníky, tábor Vzhůru na palubu, Květinové víly a jejich tajemný svět, Tajná škola špiónů a také bude mít svou premiéru BabyCamp, který je určen pro děti od 2 let.

ROMAN Janas

Slet českoveských čarodějnic a stavění májky

V pátek 28. dubna se do prostoru Veterán muzea začaly slévat čarodějnice ze všech koutů našeho údolí. Malé, velké, střední i prostřední. S bradavicí i bez, upravené i hotové divoženky. Dokonce jsme zde mohli zahlédnout čaroděje s knírem a plnovousem.

Malé čarodějnice a čarodějové plnili připravené úkoly. Velké čarodějnice zřejmě orodovaly u svaté Valpurgy, protože konečně vyšlo i počasí. Toto odpoledne Léta Páně 2023 se všichni přítomní dobře bavili. Na dětských tvářích se zračil úsměv a dospěláci měli zase chvíli pro sebe.

V jednom okamžiku se zvedl ledový vítr, začalo foukat z hor. Měli jsme za to, že brzy přiletí i Minerva, Uršula, Gwendolyn a spolu

s nimi i jiné „bradavice“. Pánové se s pivem v ruce na chvíli zardovali, že dojde ke společnému odletu na Petrovy kameny a že se i těm jejich drahým „čarokráskám“ podaří nastartovat koště. Dopadlo to stejně jako roky předtím. Košťata nebyla schopná letu. Tak snad příští rok.

Mezitím místní hasiči připravili hranici, na které skončily figuríny čarodějnic z obou školek. Poté už nic nebránilo tomu, aby hasiči společnými silami s fotbalisty vztyčili připravenou májku, kterou nazdobili žáci naší základní školy.

Nás moc těší, že jste si přišli užít toto odpoledne. Děkuje.

ROMAN Janas

spojené souvisely především s ochranou před čarodějnicemi, o nichž se věřilo, že zejména v noci z 30. dubna na 1. května měly výjimečnou sílu a slétaly se na sabaty. Dnes je tento zvyk pojímán spíše jako karneval a oslava konce zimy. Jak to ale bylo v naší vesnici s čarodějnicemi doopravdy?

Prvním zdokumentovaným případem čarodějnictví na Jesenicku je případ Barbory Schmiedové z roku 1622, které měla otrávit svého manžela. Ten ji těsně před smrtí obvinil z čarodějnictví a roztočil tak šílené kolo, které semlelo mnoho nevinných lidí. Barbora při jednom z drastických výsledků označila jako vozku, jenž vozil čarodějnice na sabaty, Jiřího

Wiessnera z České Vsi. Spolu s ním byla vyslýchána jeho manželka, a dokonce šoltys České Vsi Schrott s chotí. Rozsudek tohoto případu se však nedochoval, a tak není známo, jak obvinění (nejen) z České Vsi dopadla.

Další lavinu obvinění, jež citelně zasáhla Českou Ves, spustil v roce 1651 teprve 13letý Martin Schirn ze Širokého Brodu. Chlapec obvinil šest svých sousedů z čarování a ze snahy ho na svém sletu čarování vyučovat. Následkem nepředstavitelných muk, jež obvinění zažívali při výsleších právem utrpným, zaznívala před tribunálem další a další jména a pronásledování se postupně šířilo do dalších vesnic. Nejvíce obětí pocházelo právě z naší

vesnice – na hranici toho roku v rámci vyšetřování zmíněného případu zahynulo 16 lidí, převážně žen.

Skutečný počet obětí nikdy znát nebudeme a už vůbec ne míru utrpení, které museli snášet na mučidlech. Bída, hlad a všudypřítomné utrpení 17. století daly vzniknout prostředí, v němž bylo velmi lákavé a snadné ukázat na domnělého viníka. Snad ve století 21., kdy některé rysy tohoto temného historického pozadí opět vystupují na povrch, obtojíme lépe.

Zdroj: Neubauerová, Michela: Čarodějnické procesy na Jesenicku, Víkend 2020.

NÍKA Liberdová

Na hranici s ní!

V našich poměrech přetrvává tradice tzv. pálení čarodějnic dne 30. dubna. V dlouhém období do druhé světové války byl tento obyčej znám jako Valpuržina noc a rituály s ní

Foto: archiv MelodiaArt

Generální ředitel Ing. Igor Lukáš hostem pořadu S Václavem Žmolíkem nejen o umění

Po zakladateli společnosti Fenix Group Ing. Cyrilu Svozilovi bude zvědavým otázkám televizního a rozhlasového moderátora Václava Žmolíka 9. listopadu 2023 v 18 hodin čelit lokální patriot a nejvyšší představitel Řetězárny a.s. Česká Ves Ing. Igor Lukáš.

Jeho kolegy na pódiu jesenické Kaple budou sólo harfistka České filharmonie a jediná česká laureátka Mezinárodní harfové soutěže v USA Jana Boušková a odborník na Rusko a postsovětský prostor komentátor Českého rozhlasu Plus Libor Dvořák.

Nenechte si ujít jedinečnou příležitost položit v závěru pořadu otázku nejen Ing. Igoru Lukášovi. Povídání se vzácnými hosty osvěží hudební produkce v podání špičkového brněnského pianisty Jiřího Hrubého, po jehož boku se představí další výrazný talent ZUŠ napříč Českou republikou. **S výše jmenovanými osobnostmi připravuje pořadatel projektu MelodiaArt zajímavé rozhovory, které nabídné jesenickému tisku a zveřejní na www.melodiaart.com. Všechna interview budou součástí bulletinu, který obdrží diváci 9. listopadu 2023.**

VIOLA Králová

POZVÁNKA

Obec Česká Ves zve na výstavu – Lidická tragédie do Válečného muzea obce Česká Ves

od 2. května do 24. června 2023

v pravidelnou otevírací dobu muzea.

Výstava přibližuje okolnosti vypálení této středočeské obce nacisty dne 10. června 1942, ale také poválečný vývoj Lidic až po současnost. Lidická tragédie se stala symbolem utrpení nevinného civilního obyvatelstva nejen na našem území, ale po celém světě.

Výstava je zapůjčena z Památníku Lidice.

Obec Česká Ves zve na výstavu – Ze života hmyzu do Válečného muzea obce Česká Ves

od 2. května do 2. září 2023

v pravidelnou otevírací dobu muzea.

Výstava nabízí pohled do tajuplného království drobných živočichů, kteří dokáží být stejně dobře našimi pomocníky i nebezpečným „nepřítelem“.

Adolfovická úpravna vody vyhlášena vodohospodářskou stavbou roku 2022

Loňská investice Vak Jesenicka do úpravní vody v Adolfovicích dala regionu záruku kvality pitné vody a přinesla mu premiérový titul „Vodohospodářská stavba roku“.

V minulém roce jsme završili jednu z nejvýznamnějších investic v historii společnosti – rekonstrukci úpravní vody v Adolfovicích (ÚV). Rozsáhlé stavební úpravy a kompletní modernizace technologií si vyžádaly 86 milionů korun (37 mil. pokryla dotace z Ministerstva zemědělství). Zvládnutí projektu bylo pro celou společnost výzvou, se kterou jsme se úspěšně popasovali, a to i díky partnerům, se kterými jsme spolupracovali. Byli jimi VODING HRANICE, KUNST s.r.o. či IMOS Brno a.s. „S finálním řešením opakovaně při exkurzích a dnech otevřených dveří seznamujeme odbornou i laickou veřejnost, naposledy v rámci Světového dne vody. Registrujeme velký zájem o to vidět, jakým způsobem využíváme rekonstruovanou ÚV s doplněnou

technologí a vyrábíme pitnou vodu pro velkou část Jesenicka.“, pochvalovala si ředitelka společnosti Lenka Podhorná.

Potvrzením, že se dílo povedlo, je právě cena „Vodohospodářská stavba roku 2022“, kterou jsme před pár dny měli tu čest převzít. Porota složená z odborníků si naši ÚV vybrala v kategorii staveb pro zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod s investicí nad 50 milionů. My si této ceny nesmírně považujeme, neboť ji chápeme jako ocenění toho, s jakým zaujetím svoji práci děláme.

Rekonstrukci ÚV to ale nekončí. V letošním roce bychom rádi zahájili další velmi významnou stavbu, a to nový vodní zdroj Keprnický potok, který připojíme na zrekonstruovanou ÚV. Tímto krokem dlouhodobě zajistíme dostatek surové vody pro většinu našich odběratelů.

Vak – Vodovody a kanalizace Jesenicka, a.s.

Foto: archiv Spolek pro Českou Ves

kultura v obci

Klubovna muzea historie obce a Řetězárny

Skupina nadšených žen a mužů Spolku pro Českou Ves se začátkem roku 2016 pustila do renovace prvního a druhého patra objektu staré školy v naší obci.

V prvním a druhém patře vytvořili 7 expozic muzea historie obce a Řetězárny. Do prvního patra přidali klubovnu pro 50 osob, která slouží ke kulturním, společenským, setkávacím, vzdělávacím i jiným akcím. Klubovna v obci účinně

doplňuje velký sál hotelu Zlatý Chlum pro menší akce. Za dobu její existence se v klubovně uskutečnilo 42 setkání aktivních seniorů za hudebního doprovodu Oškerovců, 35 rodinných setkání, 12 přednášek, besed a výstav, 11 exkurzí naší ZŠ a dalších organizací.

Zájemci o rodinné, klubové, třídní a podobné setkání se mohou informovat na telefonním čísle 724146455 a 737529436.

FRANTIŠEK Svačina

 ČESKÁ Ves

HŘIŠTĚ ČESKÁ VES
17.06.2023

HASIČSKÁ SOUTĚŽ

9:00 hod. - DĚTI
O pohár starosty obce
Memoriál Václava Vainara

13:00 hod. - DOSPĚLÍ
O pohár starosty obce
Memoriál Milana Květáka

Potřebujete založit SVJ?
Vaše SVJ založíme na klíč!

Nemáte lidi do výboru?
Postaráme se o to jako předseda SVJ!

Sháníte všude možně dobrou účetní?
Vedeme účetnictví SVJ jako profici!

Nevíte, kde zajistit revize a opravy?
Naši technici umí zajistit i nemožné!

Datová schránka není Váš kamarád?
Umíme hlídat všechny datové zprávy!

Více info na
www.sbdjesenik.cz

584 401 111

Profesionálové pro Vaše domy

Zahradní

Akci pořádá: Základní škola
Česká Ves, Obec Česká Ves
Rada rodičů při ZŠ Česká Ves

Program na pódiu od 15 h
Atletický areál ZŠ Česká Ves

www.zsceskaves.cz

29. 6. '23
14-19 h

hudební vystoupení žáků ZŠ,
společné zpívání s dětmi
z mateřské školy,
bohaté občerstvení,
hurá prázdniny

slavnost

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
Česká Ves

Den obce

Ve sportovním areálu
SK Řetězárna Česká Ves

10. 6. 2023
od 13h

Děda Mládek Illegal Band

Hladnov Rock Choir

PJ Dokosh

Šermířský spolek Šumperk

Taneční škola Anety Kratochvílové

Welzl Gang

Moderují Filip Worm
a Jiří Čerménko

www.cves.cz

Česká Ves

Krimi Česká Ves

Kreativní podvodník – Touha po snadném zisku donutila zatím neznámého pachatele k výrobě falešné registrační značky. Ručně nakreslil fiktivní značku, kterou si přidělal na vozidlo a vydal se natankovat pohonné hmoty. Celkem načerpal padesát a půl litru do svého vozidla zn. Ford a bez snahy za palivo zaplatit z místa odjel. Způsobil tak škodu přesahující osmnáct set korun.

Manželství není med – Policisté přijali oznámení od vystrašené ženy, že její manžel doma křičí a rozbíjí věci. Na místě hlídka zjistila, že v domě došlo k manželským neshodám, přičemž partner oznamovatelky na ni zvýšil hlas a hodil plechovkou od nápoje. Vzhledem k tomu, že incident nadále negradoval a oba manželé byli střízliví, policisté z místa odjeli. Celou věc budou řešit jako přestupek proti občanskému soužití.

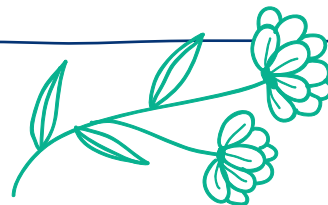
Zdroj: Policie ČR Jeseník

Přání k významnému jubileu

V měsíci květnu oslavila naše občanka paní Anna Juřicová obdivuhodných 100 let. Její životní elán a nadšení ze života v tomto pozeňnaném věku je obdivuhodný. Přejeme paní Juřicové ještě jednou pevné zdraví, bezstarostné dny a spoustu krásných okamžiků v každodenním životě.

Obec Česká Ves

Společenská kronika

Významné jubileum oslavili:

Eva Doleželová	Libuše Bílková	Pavel Zetocha
Jiří Švub	Jarmila Rapanová	Jiří Bouchal
Miluše Zavadilová	Františka Lukešová	Anna Juřicová

Foto: Klub vodáků Jeseník

PÁTÉ PŘES DEVÁTÉ

→ Na svátek práce 1. května se konala pouť v českoveském kostele sv. Josefa. Ač Josef slaví svátek v březnu, kostel je zasvěcen Josefu dělníkovi. Tento svátek, který existuje od roku 1955 a odkazuje ke smyslu prosté a poctivé práce, oslavili lidé z děkanátu, kteří zaplnili kostel a následně i altán před farou, kde jim bylo farností nachystáno bohaté občerstvení. O krásný závěr se postaral kytarový soubor z Jeseníku se svým koncertem.

→ Klub vodáků Jeseník z.s. v rámci své činnosti v měsíci dubnu vyčistil část řeky Bělé protékající naší obcí. Tímto moc děkujeme, že pomáha-

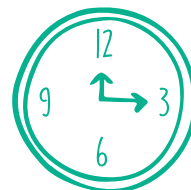
jí udržovat naši obec čistou a krásnou.

→ Kvalitní kompost ze zpracované zeleně od občanů a z obecních ploch bude i v letošním roce nepravidelně ukládán vedle panelové cesty v bývalém zahradnictví. Tuto černou hlínu si můžete odebrat v přiměřeném množství.

→ Opět upozorňujeme na rušení nedělního klidu hlukem (řezání dřeva, sekání trávy, používání brusky, hlasitá hudba...).
Budme ke svým sousedům ohleduplní a respektujeme nedělní klid!

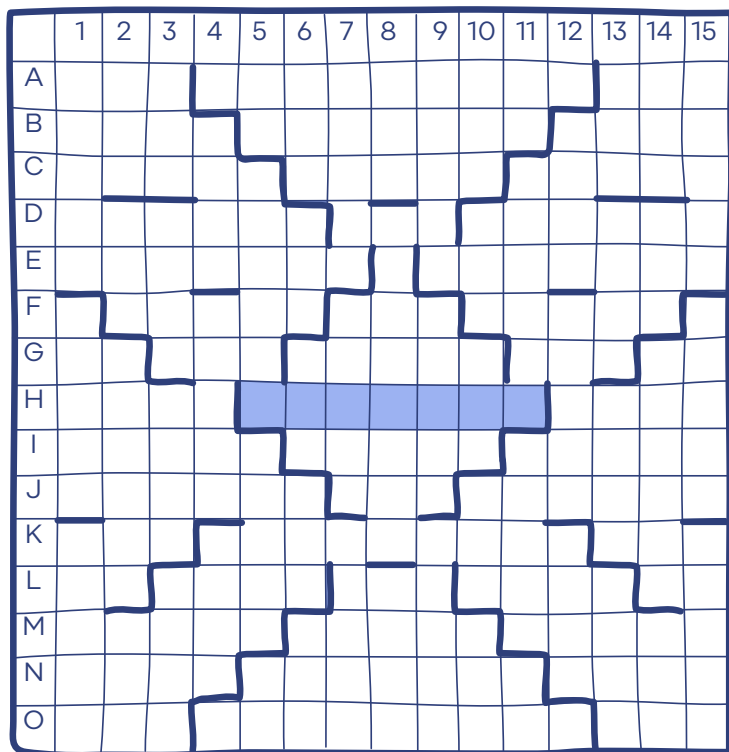
-red-

Úřední hodiny Obecního úřadu v České Vsi

Pondělí	8.00 – 12.00 h	13.00 – 17.00 h
Úterý	ZAVŘENO	ZAVŘENO
Středa	8.00 – 12.00 h	13.00 – 17.00 h
Čtvrtek	ZAVŘENO	13.00 – 15.30 h
Pátek	8.00 – 12.00 h	

Křížovka pro chvíle pohody

Pomůcky: ACA, ALAVA, ATOPE

Řešení dnešní křížovky doručte na obecní úřad do 18.06.2023.

Vylosovaný luštitel (jméno v příštím čísle) obdrží obnos 200 Kč na Obecním úřadě v České Vsi, v pokladně.

Tajenka z čísla 4/2023: Ing. Nápravník z Vamberka
Vylosována byla: **Božena Sedláčková, Česká Ves**

Českoveský zpravodaj dětem

aneb hrátky pro
nejmenší i pro školáky

Sluníčko už pěkně hřeje,
na mezi se podběl směje.

Kousek od něj petrklíč,
zima už je vážně pryč

Měsíčník obce Česká Ves - adresa: Jánského 341, 790 81 Česká Ves, IČO: 636037, Tel.: 584 459 090

e-mail: redakce@cves.cz, http://www.cves.cz

Evidováno pod č. MK ČR E 14473. Přípravuje redakční rada ve složení: Kateřina Čermáková, Kateřina Ptáčková, Lenka Závorová, Jaroslava Lapčiková, Alice Žáková, Roman Janas, Nika Liberdová.

Příspěvky, připomínky a náměty podávejte na uvedené adrese, nebo osobně na obecním úřadě. Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvek zkrátit nebo upravit. Veškeré fotografie, u kterých není uveden autor, jsou archivem obce Česká Ves. Názory v příspěvcích se nemusí shodovat s názory vydavatele. Plošná inzerce a reklamy podnikatelů: 10 Kč / 1 cm² bez DPH. Řádková inzerce občanů České Vsi zdarma. Uzávěrka vždy k 18. příslušného měsíce.

Náklad 1050 ks. Zdarma. Sazba: Creative Republic s. r. o. Toto číslo vyšlo: 31. května 2023

Vodorovně

- A.** ten i onen, obec u Prahy, listnatý strom
- B.** vojenský pakt, sraz, bouře na Jadranu
- C.** španělská provincie, zápalka, kanýr
- D.** část ČR, spodek nádoby, pokrm z mletého masa
- E.** chirurgický zákrok, samohláska, švihák
- F.** síra, jméno zpěvačky Langerové, pravoslavný kněz, zn. sportovního oblečení, metr
- G.** kilopond, mužské jméno, indiánský symbol, otázka na místo, domek pro včely (U-Ú)
- H.** měsíc, TAJENKA, řecké písmeno
- I.** stavební firma v Bohutíně, místo na čekanou, dětsky výraz pro jezení
- J.** generátor, stupeň v judu, ruské pečivo (mn.č.)
- K.** slovenské přirovnání, flirtovat, zkr. satelitu
- L.** popěvek, slovensky Láďa, německý určitý člen, Mohamedův přítel, televize
- M.** tlustě, balkánský pokrm, česká řeka
- N.** jméno zpěvačky Rolins, otužit, zn. aviváže
- O.** zběhovec, přijímač TV signálu, osobní zájmeno

Svisle

- 1.** příslovce místa (básnický), depo, svobodné statky
- 2.** zemina na kořenech, německy dědeček, krčma, roztavená hmota
- 3.** zn. čistícího prostředku, francouzský herec, citoslovce ohrazení, hudební nástroj
- 4.** předložka, produkt ze zabíjačky, část závodu, svatební kytka, tuna
- 5.** latinský kost, božské vtělení do bytosti, city, předložka
- 6.** porost stromů, asistenční služba, model, čidlo zraku, zpola
- 7.** oslovení jména Edita (pozpátka), marš, vydavatelská činnost
- 8.** Vojenská kontrarozvědka, neosekat, začátečník (E-É)
- 9.** porost u rybníku, bochník, pracovali s pluhem
- 10.** staré vztažné zájmeno, sada, mezinárodní kamionová doprava, SPZ Prostějova, odkaz jinam
- 11.** čínský soudce, obrovský, klavír, ukazovací zájmeno
- 12.** ypsilon, zátoka, nemocný člověk, francouzský komik, poloměr
- 13.** dolina (básnický), první muž, výpravná báseň, část obleku
- 14.** vojenský pokřik, polévkový knedlíček, unavit, větřík (básnický)
- 15.** tropické ovoce, části stodoly, formy